

PAUL RICŒUR

Η ΜΝΗΜΗ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ
Η ΑΛΗΘΕΙΑ

ΙΝΔΙΚΤΟΣ

PAUL RICŒUR

Η ΜΝΗΜΗ,
Η ΙΣΤΟΡΙΑ, Η ΛΗΘΗ

Μετάφραση:
ΞΕΝΟΦΩΝ ΚΟΜΝΗΝΟΣ

ΙΝΔΙΚΤΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ	11
I. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΗΣ	15
1. ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΙΑ	18
2. Η ΑΣΚΟΥΜΕΝΗ ΜΝΗΜΗ: ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ	98
3. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΜΝΗΜΗ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΜΝΗΜΗ	156
II. ΙΣΤΟΡΙΑ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ	221
ΠΡΟΟΙΜΙΟ	230
1. Η ΤΕΚΜΗΡΙΑΚΗ ΦΑΣΗ: Η ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΜΝΗΜΗ	236
2. ΕΞΗΓΗΣΗ/ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ	300
3. Η ΙΣΤΟΡΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ	390
III. Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΘΗΚΗ	479
ΠΡΟΟΙΜΙΟ	483
1. Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	493
2. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ	575
3. Η ΛΗΘΗ	686
ΕΠΙΛΟΓΟΣ – Η ΔΥΣΚΟΛΗ ΣΥΓΧΩΡΗΣΗ	755
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΤΩΝ	839

«Τὸ ἔργο ἐμπεριέχει τρία σαφῶς ὀριοθετημένα –βάσει τοῦ θέματος καὶ τῆς μεθόδου– μέρη. Τὸ πρῶτο, ἀφιερωμένο στὴν μνήμη καὶ στὰ μνημονικά φαινόμενα, τίθεται ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς φαινομενολογίας μὲ τὴν χουσερλιανὴ ἔννοια τοῦ ὄρου. Τὸ δεύτερο, ποὺ ἀναφορὰ ἔχει τὴν ἱστορία, ὑπάγεται σὲ μία ἐπιστημολογία τῶν ἱστορικῶν ἐπιστημῶν. Τὸ τρίτο, ποὺ κορυφώνεται σὲ ἕναν στοχασμὸ πάνω στὴν λήθη, ἐντάσσεται στὰ πλαίσια μιᾶς ἐρμηνευτικῆς τῆς ἀνθρώπινης ἱστορικῆς συνθήκης ποὺ εἶναι ἡ δική μας.

»Τὰ τρία αὐτὰ μέρη δὲν κάνουν ὡστόσο τρία βιβλία. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι τὰ τρία κατάρτια φέρουν διαπλεκόμενες, ἀλλὰ διακεκριμένες ἀρματωσιές, ἀνήκουν στὸ ἴδιο πλεούμενο ποὺ προορίζεται γιὰ ἕναν ἀποκλειστικά, ἐνιαῖο πλοῦ. Μία κοινὴ προβληματικὴ πράγματι διατρέχει τὴν φαινομενολογία τῆς μνήμης, τὴν ἐπιστημολογία τῆς ἱστορίας, τὴν ἐρμηνευτικὴ τῆς ἱστορικῆς συνθήκης: ἐκεῖνη τῆς ἀναπαράστασης τοῦ παρελθόντος.

»Μὲ θορυβεῖ τὸ ἀνησυχητικὸ θέαμα ποὺ προσφέρουν ἡ ὑπερβολὴ μνήμης ἐδῶ, ἡ ὑπερβολὴ λήθης ἀλλοῦ, γιὰ νὰ μὴν μιλήσω γιὰ τὴν ἐπίδραση τῶν ἀναμνηστικῶν τελετῶν καὶ τῶν καταχρήσεων μνήμης – καὶ λήθης. Ἡ ἰδέα μιᾶς πολιτικῆς τῆς ἀκριβοδίκαιης μνήμης εἶναι ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτῆ ἕνα ἀπὸ τὰ ὁμολογημένα θέματα ποὺ μὲ ἀπασχολοῦν ὡς πολίτη».

PAUL RICŒUR

Ἔργο-ὀρόσημο γιὰ τὸν φιλοσοφικὸ στοχασμὸ, τὸ *Ἡ Μνήμη, ἡ Ἱστορία, ἡ Λήθη* κατορθώνει νὰ ἐξετάσει ἐνδελεχῶς τὴν ἀμοιβαία σχέση μεταξύ μνήμης καὶ λήθης, δείχνοντας πῶς αὐτὴ ἐπηρεάζει τόσο τὴν ἀντίληψη τῆς ἱστορικῆς ἐμπειρίας ὅσο καὶ τὴν παραγωγή τῆς ἱστορικῆς ἀφήγησης. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου ἔγκειται στὴν ἀποκάλυψη τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς σχέσης, καθὼς βοηθεῖ συνάμα στὴν ἐξέταση τῶν ἠθικῶν προεκτάσεων κατὰ τὴν «ἀνάγνωση» τῶν σύγχρονων γεγονότων.

www.indiktos.gr

ΙΝΔΙΚΤΟΣ

